

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ
Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА. — РЕДАГУЄ: ПРОФ. П. КАРМАНСЬКИЙ.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 2.50 дол.
Для України 2.50 дол.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraínos no Brazil.
Publica-se em Prudentópolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошені по 100 рс. від стиха. Більші го 200 рс. За всякі оголошеня платить ся з гори.

PRACIA
Prudentopolis — Parana

Ми Українці до своєю
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гімн ам. Укр.

Після загальних зборів Укр. Союзу.

Без шуму і без надзвичайних підготовань, якомсь майже відрухово з'їхалися представники трохи не всіх наших осель на надзвичайні загальні збори Українського Союзу і розвіяли всі песимістичні побоювання. Стало всім ясно, що атмосфера була важка і, що треба було її прочистити. І справді, кождий, кому наша загальна справа не байдужа, відчував, і то відчував болючо, що щось у нас попеувалося, що хтось підорвав нашу віру, вкинув у наші серця бакпілі розкладу, поплутав наші наміри, перемішав наші язика і ми перестали розуміти один одного. І усім хотілося пізнати причину і усім хотілося найти способи, щоб лихо зарадити.

І висповідалися представники осель і виявилось, що на ділі нічого не сталося, що не було найменшої причини до недовіри і до обайдуження. Виявилася одначе страшна наша хвороба: роблення всего язиком; удавання що ми щось робимо. Виявилось, що ми сами себе не берем поважно, що нам вистарчить комедія ніби-ділання, фогет пущений для ефекту перед нами самими і рідним краєм і нашими сусідами.

Ох, які мізерні були викрути майже усіх делегатів осель! Як сумно було слухати таких діввацьких аргументів: ми не робимо нічого, бо другі не роблять нічого; покажемо що в оселі X зроблять...

ків — та віри в те, що зможемо справді ходити, довіря у власні сили в нас немає. І находимо на оправданне нашої безсильности, наших гріхів байдужности, самолюбства, вузкоглядности і передпотопного способу думання мізерні викрути, зацитькуємо нашу злу волю діввацьким розумованнем: а чому тамті таксамо роблять? чому вони обережні і не спішаться, щоб не попаритись? і т. д.

Так, так. Так і хотілося сплакнати над нашим негодяйством і «малоросійським» хитруваннем недоростків, бо в очі біла вся наша політична неграмотність і цілковите нерозумінне, чим наш Союз повинен бути, а чим він на жаль є. І здавалося, що ось-ось прийдеється нам сказати: Доволі цієї недотепної забави; ходімо до дому!

На щасте так не сталося; на щасте наш здоровий розум, чи почутте сорому взяли перевагу і ми врешті найшли спільну мову і завели розмову дорослих людей. А згодом і найшлася в нас добра воля щось робити, найшлася принаймні охота. Ми зрозуміли, що з самого істнування Союзу, о скільки не буде справжнього ділання, не буде ніякої користі. І зрозуміли, що ділання залежить від кожної одиниці та що з ділання одиниць складається ділання цілості; зрозуміли, що й найкраща директорія і найкраща головна рада не вдіють нічого, коли загальне буде спати і дождати від них чогось, що не лежить в їх спроможности.

сих людей хоча на місяць до Галичини послати...

Ой так! Неодного з нас годилося б за океан на науку послати! Там жінки і молоді хлопці, що в п'ятнадцятих роках життя старцями поробилися, неодного з нас повчили б життя розуміти і відовчили б неодного на сцені життя недотепну маскарadu грати. Бо мабуть не багато було між нами таких, що як слід здають собі справу з того, що ми відповідаємо своєю совістю перед тими, котрі нам доручили велике діло, котрі всі свої надії звязали з нашою працею, і котрим наша маскарada може принести моральну смерть.

І тому відзиваємося до тих, що є свідомі своєї відповідальности: Не забувайте, що сьогодні наш народ веде бій, якого не вів від часів Богдана Хмельницького, і що на забаву сьогодні в нас не пора! І не забувайте, що моральна і національна смерть хочби одної української одиниці в таку пору є важкою втратою для цілості нашої воюючої нації! І не забувайте про постанови, які на наших зборах запали з метою відхилити від нашої бразилійської громади грозячу смерть!

10 Заповідів Українців у Бразилії.

1. Ми сини народу на світі найбільш покривдженого і наш обов'язок — це наші сили віддати

кого Союзу і точно платім членські вкладки, памятаючи, що з тих дрібних вкладок можемо збудувати цілу нашу будучність!

6. Посилаймо дітей до школи і піддержуймо школи!

7. Не піддержуймо своїм грошем чужих, а головно ляхів!

8. Піддержуймо і читаймо одинокую українську часопись в Південній Америці, „Працю“, що широко заступає наші інтереси!

9. Оподаткуймо себе на „фонд негайної допомоги рідному краю“!

10. Декляруймося на закупно акцій земельного банку!

Зголошуйте деклярації на закупно банкових акцій!

Найважнійша справа, якою займалися останні збори Українського Союзу, це справа земельного банку, справа дуже важна і справа пекуча.

Ся справа має для нас таке велике значіння, що хоча про неї писалося вже стілько, все-ж таки годиться поєвятити їй чимало уваги.

Виринула серед нас ся справа доволі давно і вже якого пів року тому були спроби зробити її актуальною і спроби заінтересувати нею загальним розписаннем анкети з метою зібрання деклярацій майже з усіх наших осель.

для дій-ділань, фотет пуш... ефекту перед нами самими і рідним краєм і нашими сусідами.

Ох, які мізерні були викрути майже усіх делегатів оселі! Як сумно було слухати таких дівачьких аргументів: ми не робимо нічого, бо другі не роблять нічого; чекаємо, що в оселі Х. зроблять, а покищо резерву зберігаємо... Так і хотілося паленити з сорому, слухаючи сього роду школярських викрутів!

Так і було видно, що загал (і то найсвідоміших одиниць) ще й досі не усвідомив собі, що таке Союз, яка його ціль, які з того користи і які зобов'язання взяли на себе ті, що клали під нього краєугольний камінь, та яка відповідальність паде на тих, що спричинять його смерть. Так і видно було, що ми якісь паралітики, що мають волю увійти у сілоамську кушіль, щоб стати здоровими — та нема кому в сю кушіль їх вкинути. Ми й досі слідуємо, мацаємо, спотикаємося, пробуємо перших дитячих кро-

І зрозуміли, що діланне залежить від кожної одиниці та що з ділання одиниць складається діланне цілості; зрозуміли, що й найкраща директорія і найкраща головна рада не вдіють нічого, коли загал буде спати і дожидати від них чогось, що не лежить в їх спроможности. І ми вирішили діланне розпочати — кождий за себе, щоб сума наших окремих ділань дала якісь позитивні наслідки. Ми вирішили... Та чи багато є між нами таких, що не вирішували з тим рівночасним пересвідчуванням, що без нього обійдеться, або що і так нічо з того не буде? Хто дивився оком доброго обсерватора і психолога міг до всіляких дійти висновків. Крови у наших вирішеннях не багато було. І нас не дивує захованне одного з гостей наших зборів, молодого стрільця, котрий недавно з лядських кігтів на волю серед бразилійських безкраїв видобувся, який на наш запит, як він думає про збори, тільки сплюнув і виповів: Добре було б

10 Заповідів Українців у Бразилії.

1. Ми сини народу на світі найбільш покривдженого і наш обов'язок усі наші сили віддати службі народу, щоб добути йому кращу долю.

2. Вважаючи себе добрими і щирими горожанами славної Бразилійської Республіки, скрізь виступаймо як сини Української нації — ніде і ніколи не подаваймо себе за поляків!

3. Закиньмо коромоли і колотнечі ієднаймося під одним прапором в одну боеву силу!

4. Не забуваймо, що наша рідна Церков є головним нашим забором проти винародовлення і національної смерти на чужині!

5. Вступаймо в члени Українсь-

значіння, що хоча про неї писалося вже стілько, все-ж таки годиться посвятити їй чимало уваги.

Виринула серед нас ся справа доволі давно і вже якого пів року тому були спроби зробити її актуальною і спроби зацікавити нею загал. розписанням анкети з метою зібрання декларацій майбутніх акціонерів наміреного банку. Однак спроби не довели до ніякого результату, на нашу думку головно з цієї причини, що не було довіри до людей, котрі ідею банку поширювали, і не було між нами фахових і певних людей, що переведенням і веденням цього діла могли б зайнятися.

Сьогодні річ представляєсь інакше: сьогодні ми можемо мати до зорганізування і ведення банку людину відому цілому громадянству, одного з найперших наших фінансових фаховців в Європі, чоловіка поважного, чесного і цінного у фінансових колах чужинців — словом людину, якій можемо завірити наші оца-

Клим Поліщук

БЛИЗНЯТА.

В ніч останніх змагань за столицю землі української. В ніч останню і чорну, як шевська смола. Було, здається, дванадцять їх, що трималися доти, доки було змоги. В сутінку вогкої весняної ночі один за другим падали скривавленим трупом і кождий з них вірив, що ворог нездолає їх. А коли ворог перестав напирати, то з дванадцяти зосталося лиш двоє живих. Обидва брати-близнята: більший Борис, а меньший Гліб.

— Підемо, може? — тихо й нерішучо промовив меньший.

— Як-же так і чого? — здивовано озвався більший.

— Що ж ми тут самі вдіємо? — сказав меньший. — То-ж наші напевно давно відступили...

— Ходім... — безвучно якомось промовив більший. — Мені однаково...

Обидва встали і пішли темними вулицями сонного міста, наче п'яні, наче самі не свої.

Прислухуючись до затаєної мовчанки, що нагло запанувала скрізь, чуди в ній злорадність ворога і не мали сили тягти з собою рушницю.

Майже на кождому кроці спотикалися об заковстенілі трупи людей і коний, але не зупинялися й не приглядалися, бо й так добре знали, що то свої лежать...

Зупинившись на якійсь площі. Стали мовчки озиратися — куди повернутися, а навколо них тільки одні сірі каміниці примарливо нахмурилися. Страшне чуття самотности прокинулася в їх серцях і незрозуміла тривога раптом охопила їх душі.

— Борисе, ти знавш куди йти? — спитався меньший.

— Ні, Глібе! — коротко відповів більший.

В той час по темному небу повільно посунулися світляні смуги ворожого прожектора що нагадало їм про необхідність утечі.

— Чого-ж ми стоїмо тут? — нерішучо промовив меньший. — Вони вже десь близько...

— Я думаю про прокляти матері нашої... — сумно заговорив більший. — Сказала: «або я, або Україна ваша»...

— Ходім! — перебив його меньший і швидко подався вперед.

Більший ще з хвилину постояв на місці й пішов слідом за ним. Наче два чорних привиди перейшли вони через усе місто й озирнулися назад себе аж коло рогачки.

Над містом усе ще блукали промінні прожектора. На мить одну скривавленим оком блиснула й згасла в небі золота маківка якоїсь церкви, а потім настала ще більша темрява, як була перед тим. Обидва занепокоєно здригнулися й хотіли йти далі, щоб не думати нічого, коли тут десь із-за будки вартового, яка тепер стояла порожньою, почувся викрик:

— Кто там?!...

На хвилинкуваче замерли обидва.

— Свої! — відізався нарешті більший і, повернувшись до меньшого, прошептав: — Вони... Здаваймося...

— Що?! — голосно озвався меньший і його тихий і нерішучий голос набрав надзвичайної твердості.

— То-ж ми пропали! — вже роздратовано кинув йому більший, невідомо ступивши вперед у напрямі будки.

— Назад — прошепотів меньший

Схопив його за ковнір і потягнув за собою в придорожній ривчак. Але саме в той час, як вони змагалися між собою, поза будкою спалахнуло декілько вогників і слідом за тим, коло їх голов засвітали кулі.

— Стрільймо і ми! — гостро сказав меньший до більшого, але той, наче сонний, мовчки присідав до долу.

— Що з тобою?.. — стрівожено озирнувся до нього меньший, ні на одну хвилину не забуваючи за небезпеку.

Більший судорожно стиснув обома руками рушницю і безвладно хилився до його ніг.

— Сдайошся, ілі нет? — почулося зпоза будки.

— Здаюся!.. — раптом простогнав більший слабким голосом, очевидно ранений.

— Ні! — крикнув у той час меньший і раз за разом вистріляв у п'ятому до невидимого ворога всі п'ять набоїв.

— Що ти робиш?.. Що ти робиш?.. — стогнав у канаві більший, тратячи притомність.

Але меньший не слухав його. Припавши грудми до сирої землі, він скажено відстрілювався доти, доки поза будкою не почувся якийсь дивний рух, а потім стало тихо.

Тоді меньший полекшено зітхнув і прийшов до памяти.

— Ти ранений? — нахилився він над братом, який нерухомо лежав коло його ніг.

— На верхи... хочу... — ледве чутно озвався той.

Коротка весняна ніч, посишаючись зявлено згортала свої шати, наче боялася сонця, про яке рожевою усмішкою вішувало на сході небо.

— Це через мене! — промовив болючим голосом меньший. — Через мене прокляти уст рідної матері і смерть від руки ворога... Прости мені!...

— Бог... — прохрипів більший, здригаючись усім своїм тілом.

Прости мені, прости! — благав меньший. — Видить Бог, що я не хотів тебе допустити до більшого гріха!... Адже-ж ми обидва присягали!...

— Ціп упав... ціп упав... ціп упав... — задзвеніло враз над їх головами.

— Що дивонить так?.. Нашо дивонить так?.. — останніми силами затривожився ранений.

— Жайворонки співають... Ранок уже... відповів йому брат.

— А мама казали, щоб дзвони... — з напруженням почав було говорити ранений і так затих.

При неслілому ранішньому світлі його лице в краплистих сльозах здавалося спитим. Меньший нахилився над ним і, гладячи його долонею по голові, та став тихо приказувати:

— Цить, цить люба лялю!

Це здавалося йому з далекого дитинства як сидячи цілими днями голодні в замкненій хаті, розважали одне одного.

Потім розшкібнув його скривавленого мундура і побачив чорну рану на грудях.

— На верхи... на верхи... — стогнав ранений і всміхався до когось скорботною.

Меньший, дивлячись на цю незнайому усмішку рідного лица, враз як у дзеркалі побачив своє минуле. —

...Вони — близнята. Разом проїшли на світ, щоб разом терпіти. Шість років як помер батько. Цілими днями сиділи в хаті, як його ховали. Було яскраве сонце,

дності як найріднішому братови з тим поресвідченням, що нашого довіря він не заведе. Наша річ використати добру волю цього діяча і патріота, щоб не прийшлося нам колись пожалувати.

На наш погляд Союз ніколи не зможе розвинути ширшої просвітної і суспільної діяльності, як він не розвине в першу чергу діяльності економічної. І як наш рідний край надармо силувався вести національну працю в товариствах, просвітних організаціях і школах, не доводячи своїх змагань до більших результатів, поки не почалася горячкова діяльність в інституціях економічних, котрі стали підпорою і основою всієї іншої діяльності, — таксамо ми будемо силкуватися надармо на реальну роботу, як довго не ставемо на основах праці економічної. Коли з одного боку загал добачить користі з життя економічного, а з другого боку наша організація цобуде матеріальні засоби, тоді зайва буде дотепершня боротьба з байдужністю загалу до організації, тоді наша енергія не піде на безуспішні заклики до вписування себе в члени (звичайно мертві) Українського Союзу, тоді кожний задуманий нами подвиг, що матиме на меті здобуття нашій еміграції кращого становища, стане легким до переведення.

Намірений нами банк з назвою земельного має на меті в першу чергу дати змогу нашому загалови з доробку в готівці чи в продуктах витягнути як найбільші користі і допомогти потребуючим заспокоювати свої потреби землі чи інших предметів по зможі як найдешевше. Маючи в руках більші капітали, ми зможемо використати щасливі конюнктури, то значить нагоди купити землю чи товари за дешеві ціни, щоб відтак дати змогу потребуючим відкупити їх як найдешевше у нас. З другого боку перепродуючи продукти праці наших рук організовано, виключаючи великих спекулянтів-посередників, ми зможемо дати продавцям (колоністам) кращі ціни, а рівночасно, ведучи гуртову торгівлю, зможемо заробити, щоб сям зарібком поділитися з акціонерами, тими, які в банк вложили свої гроші, будь у формі закуплених акцій, будь даючи їх на процент.

Не кожний уміє грошми робити гроші, тай не кожда скількість грошей вистарчає

дукують, бо не падалиб жертвою дрібних, носовісних спекулянтів; заробилиб і наші вендярі, закупаючи для нашої спілки ерву по колоніях, як наші агенти; заробилаб врешті наша спілка, усуваючи з своєї дороги всяких посередників і відбираючи їм заробітки посередництва в торгіванню з великими фірмами — отже заробилиб всі ті, що своїми акціями дали змогу спілці це діло вести. І таке зо всім. З купном і переіродуванням землі, гуртовою доставою товарів нашим склепарям і пр.

А перевести це діло, маючи чесного і фахового чоловіка і таких-же його помічників, дуже легко, коли взяти під увагу наше число і це, що нема між нами багато таких, що не спромоглисяб бодай на 100\$, на купленне одної акції.

З тих наших соток може повстати великий капітал, який в умілих і совісних руках швидко може помножуватися, даючи змогу кождому легко заробити.

Практично дасться перевести це діло як слідує:

Сьогодні ми декларуємо, хто і кілька акцій по 100\$ згоджуєся закупити. Коли декларації будуть представляти поважнішу суму, ми запросимо п. Гавриловича з Відня, щоб він наш намір перевів в діло. Тоді виберемо тямущих людей до надзірної ради для контролі, щоб наші гроші мали опіку певних людей, і через якийсь з існуючих банків видамо акції до закупна нами. Так, що наші гроші не підуть в приватні руки, а до якогось часу будуть знаходитися під зарядом і гваранцією даного банку. І аж коли наш банк повстане, сі гроші підуть під заряд дирекції банку і надзірної ради.

Користь для купуючих акції є та, що після відтягнення видатків на адміністрацію і відложення певних відсотків на загальні, національні цілі, ввесь прибуток розділюватися буде між акціонерів, відповідно до скількості посіданих акцій кождого з них.

Діло просте і дальших вяснень не потребує. І все залежить від нашої доброї волі і зрозуміння користі з наміреного діла.

І тому кожний тямущий патріот повинен і сам причинитися до здійснення цього наміру і працювати над тим, щоб

цей покажется замалою, то взагалі прийдеться цілу справу занехати і до закупна акцій не прийде.

Так нуте спішіть негайно з деклараціями! Збирайте негайно зголошення і пересилайте листи зголошень на імя підписаною до Прудентополя. А головно обовязані зайнятися цєю справою управи філій У. Союзу.

Ждемо...

II. Карманський.

Надзвичайні загальні збори Укр. Союзу.

Не дивлячися на те, що збори були скликані на короткий час наперед і не по приписаним формальностям, бо на формальности не позволяла пекуча потреба, до Порто Уніоу зіхалося на д. 19. квітня все-ж таки доволі учасників. Були заступлені оселі: Прудентопіль (3), Іраті-колонія (2), Марешаль Маллет (3), Дорізон (3), Каразіньо (1), Вера Гварані (2), Порто Уніоу (3), Антоніо Кандідо (1), Лейру (2), Антоніо Олінто (2), Трес Баррас (1), Гважувіра (1), Грасема (2). Не явилися особисто представники оселі: Рошо Ройз, Жангади, Куритиби і Марцеліни, де житте філій або завмерло, або взагалі не зорганізувалося. Іваї Кальмон виправдали неприємність своїх делегатів. Ще більше вражала відсутність деяких членів Головної Ради Союзу, відсутність, яка на загальних зборах є непростою. З посеред духовенства явилися: о. Ігум. М. Шкірпан, о. о. К. Бжуховський, Е. Турковид, І. Михальчук і О. Ананевич.

Збори, замість в салі німецького клубу, як було пляновано, відбулися на бажанне гостинних громадян з Порто Уніоу і Уніоу да Вікторія в провізорично приготованій салі Народ. Дому, яку прикрашено зеленню і прапорами.

Наради отворив скликающий збори, п. проф. Карманський, констатуючи у своїй промові розвал нашого громадянського життя і пекучу потребу розбудження життя по філіях, які його зовсім не проявляють, чого доказом хочби і пустки в центральній касі Союзу.

Після вибору президії зборів (п. Карманський предсідник, о. Турковид заст.

Щоб вяснити байдужність філій до Гол. Ради і недовіре загалу до організації як такої, на пропозицію п. Куца заряджено оселі звіти з кождої оселі з тим, щоб промовці подавали причини слабого життя філій. Одначе з тих звітів довідалися слухачі не багато. Загально вийшло з слів промовців таке: Люде не мають довіря до Гол. Ради Союзу по причині цього, що в Марешаль Маллет розбилася філія через непорозуміння священника з членами філії; тимто і другі філії здержали висилку половину членських вкладок до центральної каси, дожидаючи, що зроблять марешаль-малетці. Одначе із слів деяких промовців можна було вичути правдиву причину недостачі довіря загалу до Союзу. Цєю причиною є те, що декому Союз небажаний, як небажаном для нього всяка серіозна організація, і він повів хитру підпольну роботу, посіяв злочинну королюму. А марешаль-малетську пригоду вжито тільки за правац, щоб ним закрити злочинну киринню і діявольські хитрощі руйницької діяльності.

Після удлення абсолюторії уступаючій Гол. Раді, приступлено до обговорення запропонованих п. Карманським резолюцій, які ухвалено з тим, що першу половину пересилається до Відня до нашого Уряду, а другу у формі телеграми до міністра закорд. справ у Ріо.

Відтак обговорено справу висоти місячних вкладок членів і в сій справі порішено, що міс. вкладки лишаються нидалі в давній висоті (1\$ для самостійних осіб і 500 ре. для жінок і доростаючої молоді), та що ніякої філії не можна звільняти, хоч би на протяг певного часу, від обовязку пересилання половини вкладок до центральної каси, бо тим увелосяб тільки деморалізацію, а з другого боку Гол. Радю засудилосяб на безділле по причині браку всяких грошевих засобів. Натомісь Гол. Раді можна, о скілько на це позволят каса, уділювати потребуючим філіям позички, або й допомоги.

На цему наради перервано і, щоб не гаяти часу на обід у місті, в тійже самій салі відбувся обід у виді «шураски», зготовленої гостинними земляками з Порто Уніоу, заходами головно п. п. Мазуришина, Кучми, Куріци і др. В перекусці взя-

мо заробити, щоб син заробив, а потім...
ся з акціонерами, тими, які в банк вложили свої гроші, будь у формі закуплених акцій, будь даючи їх на процент.

Не кождий уміє грошми робити гроші, та й не кожда скількість грошей вистарчає до того, щоб нею щасливо орудувати. Банк, під проводом фахового чоловіка, котрий має відповідні інформації, де і які інтереси можна робити, маючи до того відповідні капітали, дає змогу кожному, що йому поручає свої гроші, спекулювати і заробляти.

Візьмім напр. справу нашої ерви мате. На наших очах люди з невеличким капталом, закуновуючи у наших кольтів ерву, на пні, чи вже зроблену, і продаючи її більшим торговцям, збогачуються в короткому часі, а ті, що ерву мають на своїй землі і досі б'ються зі злиднями. Скільки то гроша залишилося у нас, якби ми зорганізували купівлю ерви в наших руках і сами вели нею торгівлю на велику скалю! Заробили б більше і наші кольтіві, що ерву про-

потрібно. Усе залежить від нашої доброї волі і зрозуміння користі з наміреного діла.

І тому кождий тямущий патріот повинен і сам причинитися до здійснення цього наміру і працювати над тим, щоб і других до цієї акції притягнути. Не оглядаймося один на другого, мовляв: почекаю, що з цього вийде; хай другі спершу починають. Коли так будемо говорити, то у нас взагалі з ніякої справи нічого не вийде і ми будемо топтатися на одному місці і будемо все повторяти з жалем: Ех, коби то ми були тоді, а тоді таке почали! А тепер вже запізно; другі нас випередили, та й часи щораз тязші... Так; часи будуть все тязші і кожда справа буде все трудніша до переведення. І врешті ми залишимося з порожніми руками, бо в будучности для нас, пізних Іванів, не лишиться вже ніякої змоги до діланья.

Чому-ж би нам не спробувати, поки ще не все втрачене? Та й нічим не ризикуємо, бо коли сума декларованих ак-

ція по філіях, які його зовсім не проявляють, чого доказом хочби і пустки в центральній касі Союзу.

Після вибору президії зборів (п. Карманський предсідник, о. Турковид заст. пред., п. Кобилянський секретар) головний секретар Союзу п. Кобилянський відчитав протокол з посередніх загальних зборів, а відтак склав звіт з діяльності Головної Ради. Вивязалася коротка полеміка, в якій дехто закидав Гол. Раді незначні результати праці, та з дальшої дискусії виявилось, що причиною слабкої діяльності Гол. Ради була як раз повна спячка філій, які не виявляють ніякого життя, а здебільшого ізза локальних непорозумінь являються майже зовсім розбитими і не існуючими. Гол. Рада — говорив п. Карманський — не була в силі щось зробити, коли майже усі філії відказали їй своїй фінансовій допомозі; вона була засужена на те, щоб усі свої рішення залишити тільки рішеннями і дожидала кращих відносин по філіях.

На цьому наради перервано і, щоб не гаяти часу на обід умісті, в тійже самій салі відбувся обід у виді «шураски», зготовленої гостинними земляками з Порто Уніоу, заходами головно п. п. Мазуришина, Кучми, Куріци і др. В перекусці взяли участь усі учасники зборів і місцеві гості, між ними дехто з місцевої бразилійської інтелігенції.

В другій частині зборів переведено перш усього вибори нової Гол. Ради і вилілу просвітної секції, а відтак приступлено до найважнішої точки нарад, до справи земельного банку.

Над сею точкою вивязалася широка і оживлена дискусія, яка протягнулася до пізнього вечера, даючи змогу висловити свої погляди всім учасникам зборів. В часі цієї дискусії виявилася врешті довго здержувана і маскована причина пинявого розвою Союзу, коли п. Куд накинувся на духовенство з докорами, що ніби то воно є причиною нашого національного, культурного і економічного застою, ніби то не допускаючи до праці світської ін-

авілі черешні, плакала трембіта і так як тепер, співали жайворонки. В літку мама до багатирів на роботу ходила, а їх у хаті замком замивала, щоб «Черемон не взяв за собою»... Плачучи від голоду й самотности, одне одного розважали так, як ось тепер розважав... Сусіди, чуючи оте «цить, цить люба людо», — казали: — Бідні дітиска!...

Вечером приходила мама. Бачучи їх брудних і голодних, сумно головою хитала:

— Що з вас буде, як виростете?...

— Люди будуть... — в один голос відповіли хлопчики своїй матері, як тільки вона сумно починала хитати головою.

Згодом, як уже разом із старим Семеном пасли вівці в полонинах, це саме казав їм якийсь пан із Києва, що все так важко дихав та ваплав і підпирився пальцею. Той пан читати й писати навчив їх і про Україну розважував ім. За це вони полюбили його й малюваного топірця подарували, щоб мав чим підпиратися...

Як війна прийшла, то в Січових Стрільцях буди і одну пісню співали:

«Маширують наші добровольці

На кривавий лав,

Вивольяти братів Українців

З московських найдан»...

А потім — Полаки. Богато, як сарани в голодний рік в угорської рівнини...

Стали брати-близнята і казали:

— На Віраїну далеку!...

Почула мати аж руки заломала:

— А хто-ж мені гадувати буде?!

— Як тільки стане, як Україна буде

на те дивуватися?!... заплакала стар

ра

— Самі себе пильнували й самі розважали! — відповів менший.

Більший замислився трохи. Жаль йому стало рідної мати і жура взяла його, що гір не бачити-ме більше.

— А, може, зостанемося? — спитав він брата.

— То не Гуцул, що неволю приймає! — відповів той.

— Як собі хочете, — сказала їм мати, — або я, або Україна ваша... Як підете, то провлеву вас!...

— А хіба-ж Україна вам не люба? — спиталися сини.

— Досить з мене буде й Чорногорі! — відповіла мати.

Гадала, що побоятися проклону й вістануться. Але вони подивилися на гору і казали:

— Будуть нам здорові!...

Пішли, як соволи полетіли, а слідом за ними мати прокляв свій недобрый кинула:

— Шоби дзвони не дзвонили й зазуленька не кувала!...

Бачила, як від цього схилилися їх горді голови, а як зникли з очей, то жаль їй вьяв:

— Діти мої, діти!...

Чули й знали це обидва, що прокляв проклявом. —

...Перейшли річку Збруч і в Камяніцї Подільському присягли Україну боронити. Від того два роки минуло. Два роки не злічених терпіннь, недуг, ран і вільчастих дротів ворожого полону. Тепер в останнє пробували щастя разом з тими, що самі провадили, але...

— Мамо, мамо... — прохрипіло з гора рапного. — Прости мені мамо...

Менший затремтів:

— Цить, цить люба...

І не скінчив. Перед ним уже не було брата, якого можна було розважати дитячими словами. Струнко витягнувшись, лежав хтось зовсім чужий, святий наче, бо лице було таке, як у святого Бориса на образі.

Припав чолом до його ніг:

— Прости мені, що не дав тобі жити!...

Прости мені, як я тобі прощаю, що хотів зломати присягу святу і Віраїну зрадити!...

Потім швидко, піднісся, наліг грудьми на люфту своєї рушницї і гримнув гучний стріл.

Жайворонки похололиво знялися вгору, а з поза вартової будви вихилилися чимсь голова.

— Да ето как будто наші? — промовіла голова.

— А я-ж тобі казав, що не треба говорити по московському! — озвався хтось другий і слідом за цим на дорогу вискочило декілько чоловіка в святах і шапках.

Підійшли до річка, де лежали один на другому брати — близнята, і так закам'яли на мить.

— Значиться, в місті нікого нема?... Вони були останніми... — промовив один вразево.

— З повстанцями завжди так... — озвався другий.

Інші, що стояли осторонь, казали:

— Чого там балакати ще?... Коли вони тут, то вороги близько...

Із гурту вийшло двоє. Скинувши з себе святи латаш й коротко казали:

— Кладіть!...

Всі разом винулися до скривавлених близнят, поклали їх на простелені святи й так подалися з ними на схід сонця в напрямі ближчого села.

Вже аж під самим селом хтось один промовив:

— Цікаво, хто з них кого потішав, уміравачи?

— Ніхто не відповів йому.

Той, що говорив, подивився уважно на вбитих, потім поглянув на своїх товаришів і зітхнув:

— Все одно, що брати рідні!...

Йшли навпрошки через поля, всі в червоному сльві сонця, наче облиті кровю, а в кожному в душі чулося одне й те саме:

— Цить, цить люба людо!...

І непомічали того, як навколо них давно ворухився спухлий чорнозем, наче його хробакі точили...

Замовляйте гарні і цікаві журнали нашої боевої еміграції:

«УКРАЇНСЬКИЙ СКИТАЛЕЦЬ» (річно коштує 6 мільр.) адрес: Austria, Wien XVIII, Ferrogasse 31.

«ВИЗВОЛЕННЯ» (річно коштує 10 франц. франків около 7 мільр.)

«УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР» (річно коштує 20 мільр.) адрес: Wien XVIII, Langegasse 5, Austria.

Замовлення з грошми, з поданням докладної адреси можна слати на руки редактора «Праці».

телігенції. Отже виявилось, що декому в сімлю в оці участь священників у народній праці, виявилось, що сю участь духовенства вони використовують як арут проти Союзу і засіб підкопування до Союзу довіря. П. Куц дістав одначе гідну відправу устами о. Ананевича і о. Турковича, які розбили всі його твердження і вказали їх безосновність аргументами побудованими на фактах. Після цього прикрого інциденту дискусія, в яку вніс чимало свіжих гадок п. Куц, пішла річево і довела до бажаних результатів.

На прикінці зборів п. Карманський, подаючи до відома, що він перебирає редакцію «Праці», заапетлював до зібраних, щоб кождий, хто почувается в силах, допомагав йому в роботі дописями про рух на кольбоніях і річевими, вільними від особистих чи партійних нападів, статтями, головню з обсягу практичних питань життя, та щоб члени Союзу, маючи в «Праці» свій не офіційальний орган, поширювали її, приєднуючи для часопису як найбільше передлатників.

Збори покінчилися о год. 9. вечером, а результат нарад привіс сю користь що прочищено атмосферу, вирівняно непорозуміння, розбуджено приспану енергію і волю взятися з здвоєними силами і щирістю до дальшої праці, не дивлячися на перепони, які подяють тутешні життєві умови і слабо розвинена громадянська дисципліна загалу.

Конкретні рішення з'їзду слідуєчі:

1. Змагати всіми силами до зреалізованя справи земельного банку і як стій приступити до агітації з метою зібрання до 3 тижнів деклярації на закупно акцій, щоб сі деклярації переслати до вище назначеного часу до відома п. Карманського.

2. Ввести дисципліну по філіях тим, що виділи взивають всіх залеглих з членськими вкладками членів, щоб вони до місяця залегло сти вирівняли, а в противному випадку неслухняних членів викреслюють і вважають їх неіснуючими.

3. Повести акцію за кваліфікацією усіх до цього управнених, щоб виказати як найбільшу кількість виборців (елейторів), а відтак повести акцію в напрямі добування для

19. квітня 1923 р. на надзвичайних загальних зборах організації Укр. Союз в Бразилії відпоручники всіх осель і Санта Катарини одобрюють боеву політику Уряду Сх. Галичини в краю і солідаризуючися з Урядом, зобов'язуються піддержувати її всіми можливими способами з метою повного визволення і усамоствійнення своєї давньої дорогої Батьківщини.

2. Зібрані в Порто Уніоу дня 19. квітня 1923 р. на надзв. загальних зборах всеукр. організації У. Союз в Бр. відпоручники всіх осель в Парані і в Санта Катарині заселених Українцями, протестують проти імперіялістичних і анексіоністичних посягань Польщі на Сх. Галичину, свою давню батьківщину, в 72% заселену Українцями і просять, щоб Уряд Бразил. Республіки за посередництвом свого представника на Союз Народів у Женеві іменем своїх горожан укр. походження так, як дотепер, стояв на становищі справедливості і відбивав своїми впливами сі змагання польського уряду.

ПРИМІТКА: Другу резолюцію переслано в формі телеграми до міністерства закорд. справ у Ріо. Учасник.

Примітка Редакції: Про сі збори помістила «A Imprensa» (ч. 107) в Порто Уніоу передову статтю п. В. Куца п. т. «Assembléa Ukrainiana».

Після вирішення питання Сх. Галичини.

Хоч і як болючо вдарив по нашій збірній душі присуд смерти, виданий на нас Зах. Європою і Півн. Америкою, все-ж таки у цілого нашого народу не слідно надзвичайного пригноблення. Навпаки, всюди можна добачити здвоєну енергію, рішучість до дальшої боротьби і віру в нашу оконечну перемогу. А що починає брати перевагу думка, що боротьба буде затяжна, позиційна і довга, то й загально слідне підготування до боротьби і громадженне боевого матеріалу. Гроза страшної будучности в лабетах нашої непримиримого ворога обєднала цілу нашу націю на одному боевому фронті;

Армії, що від 1918. року несемо солодкий тягар святих визвольних змагань, у день народного протесту проти зневажливого і жорстокого рішення про долю нашої Батьківщини, на вільній землі братнього чеського народу клянемося на хоробрість Святослава, могутність Володимира, мудрість Ярослава, силу Осомисла, велич Романа й бойкість короля Данила,

на очайдушність козацьких лицарів, державну ідею Хмельницького, ідею соборности Дорошенка й самостійности Мазеви,

на зусилля першого військового скитальця Орлика і славу матір Січ, на завзяте Залізняка й муки Гонги, на віщий дух Тараса й українського Мойсея Франка,

на буйні голови героїв з Маківки, на кости борців за третю державність, на імя нашої Української Галицької Армії,

на мамять жертв дяцьких «таборів смерти», на море сліз наших батьків і материй,

на муки живцем палених, українських дітей і

на прапор Української Держави, не склонити його в низ, а непохитно йти дальше по раз вибраним шляху і все і всюди, усіми засобами і способами викувувати повну свободу Рідного Краю.

А кудиб не кинула кого з нас теперішня доля, то клянемося у визвольній боротьбі вихіснувати ріжні дороги, щоби в день освободження останньої пяди Української Землі зійтися при спільно осягненій цілі в Українській Державі.

У сповненню сього святого завдання допоможи нам Великий Український Народе й Ти Весильний Боже! Амінь!

Уся Україна протестує далі.

З другого боку українські студенти-соціалісти, що перебувають на Чехословаччині висловлюючи своє обурення і прочет перед цілим працюючим світом з приводу рішення ради амбасадорів, що приділює Східну Галичину Польщі, заявляють:

«Ніякі рішення, ні дипломатичні крутійства ріжних рад амбасадорів Ліги Націй, що обороняють тільки інтереси капіталістичних держав, не в силі зломити революційного духа працюючих мас Схі-

не лиш право, але й честь у звичайнім людським розумінню. Ніколи ще не були так брутально порушені чесні зобов'язання, на яких будувало пригноблене населення, ніколи не було так безоглядно проголошено, що сила іде перед правом. Рада Амбасадорів створила своїм рішенням прецедес, який може стати колись фатазним і для держав, які нині з нього користають. Псльща з нього конкретно нічого не зискає, бо буде внутрішню лише ослаблена. Зі сторони мялої Литви не грозить небезпека, але тим небезпечнійша е ситуація у Східній Галичині з огляду на сильну Росію. Тому та часть трактату є стилізована дуже обережно, Рада Амбасадорів не бере відвічальности за ті границі, а також французька преса, хоча Полякам прихильна, обговорює сю часть трактату з резервою, англійські і французькі і французькі дипломати давали Полякам багато рад і вказівок.»

УКРАЇНСЬКА СПРАВА

УКРАЇНСЬКІ ОБСОЛЬВЕНТИ НА ЧЕСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ. — Після звіту Ук. Студентської Помочі в Празі з кінцем цього року одержує 68 студентів-Українців абсолюторію на чеських університетах. З цього: 23 доктори прав, 9 докторів медицини, 13 інженірів, 23 філософів.

ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ НА АВДІЄНЦІ У ПАПИ. — Ексцел. Митрополит був прийнятий Папою ще 8. січня на півторагодинний авдієнції (небувало довга авдієнція), представляючи докладно Папі положення нашої церкви в Галичині і в Америці.

ДОРОГИЙ ВЯЗЕНЬ. — Утримання цілого відділу жандармерії, що має берігти в тюрмі Ст. Федака, коштує 10 мільонів пол. марок місячно. Нічого казати — дорогий вязень...

ЗАЗИВ ДО СТІЛЬЦІВ. — Президія «Об'єднання Українських Організацій в Америці» взиває всіх стрільців і старшин Української Галицької Армії які находяться під сю пору у Злучених Державах, в Канаді, Бразилії і Аргентині, щоб вони негайно подали свої точні адреси і заняте до канцелярії «Об'єднання» 136 S. 4 th. St., Room 608 Philadelphia, Pa.

В польському баговинню.

Польський міністер закорд. справ брехуном. — Граф Скушиньскі, що є тепер міністером закорд. справ, подав редакторуви

падку неслухняних членів викреслюють і вважають їх неіснуючими.

3. Повести акцію за кваліфікацією усіх до цього управнених, щоб виказати як найбільшу кількість виборців (елейторів), а відтак повести акцію в напрямі добування для наших хліборобів від Уряду допомоги у насінню, машинах, живому інвентарі тощо.

4. Подбати, щоб не було ніодної філії, яка не виповнила б свого обов'язку висилання половини з місячних членських вкладок.

5. Подбати про заснування по філіях бібліотек.

6. Повести агітацію за зголошуванням кандидатів до намірених в Прудентополі заходом о.о. Василян і ведених під проводом проф. Карманського гімназійних курсів.

7. Повести інтезивну акцію з метою збирання грошових складок на „фонд негайної допомоги краю“.

8. Подобати, щоб в часі ферій всі наші учителі взяли участь в курсах, які будуть мати на меті підготувати курсистів до здобуття кваліфікації.

9. Порішено, що Гол. Рада збирається що пів року, а її найближчі чергові сходи будуть в Прудентополі.

Склад нової Головної Ради Союзу такий:

Директорія: о. Р. Криницький
проф. П. Карманський
п. П. Мазуришин

Ген. секретар: о. О. Ананевич
відлої: п. А. Фірман
о. Ів. Михальчук
п. М. Прийма

Ген. скарбник: п. Олекса Мартинець
з Прудентополя

контрольна комісія: п. Ів. Кучма
п. Ів. Занько
п. Ол. Шеремета

Виділ Просвітної Секції:

предсідник: о. іг. М. Шкірпан
заст. предс. п. Васілевський-Луценко
секретар: п. С. Кокоруза
скарбник: п. Гр. Козань
відлої: п. С. Савицький
п. Гр. Флисак
п. Март. Гарбачевський.

Резолюції ухвалені зборами:

1. Зібрані в м. Порто Уніоу дня

сперше, рідше часті до дальшої боротьби віру в нашу остаточну перемогу. А що починає брати перевагу думка, що боротьба буде затяжна, позиційна і довга, то й загально слідне підготування до боротьби і громадження боевого матеріалу. Гроза страшної будучности в лабетах нашого непримиримого ворога обєднала цілу нашу націю на одному боевому фронті; край, європейська еміграція і еміграція за океаном — усе думає одною думкою, живе одним змаганням: не покоритися ворогови за ніщо у світі!

Ось що пише з сього приводу львівське „Слово“, орган українського міщанства (ч. 13):

»Не сміємо присипляти нашої чуйности, буцім хтось, колись за нами обстане, оборонить і виведе з дому неволі... Хоч в першій хвилі потрясло нас мов від удару грому — то рівновага духа вже обнімає весь загаль готовий до найбільших жертв в обороні свого життя. Тому сміло, з піднесеним чолом йдемо на зустріч майбутнім подіям — з вірою в нашу перемогу.«

Наша Армія.

Орган нашого стрілецтва на еміграції „Український Скиталець“ в ч. 6 з дня 15. марта відповідає на визов Антанти осьтак:

»Український Галицький Стрелець ніколи не надіявся багато на „справедливість“ антанти і для нього її рішення байдуже. Черпаючи свою силу у вірі у власний нарід і основуючи майбутнє нації на одиноким реальним законі: невпинній боротьбі проти всіх ворогів українського народу аж до визволення, Український Галицький Стрелець уважає рішення антанти клаптиком паперу, який до нічого не зобов'язує і який буде подертий скорше чи пізніше спільними зусиллями цілої української нації і кров'ю її Армії.«

»Український Скиталець доходить до заключення, що: „боротьба мусить іти далі, зі зведеною силою за кождо пядь Української Землі, але вже головним чином в самім краю.«

Виходячи з такого погляду частини У. Г. Армії, що знаходяться на території Чехословаччини, на дни 25. марта відправили всюди Служби Божі і панахиди за поляглих товаришів, а відтак на могилках покійних товаришів, після відповідних промов, склали слідуочу чудову

Присягу:

»Ми, останки Української Галицької

протест перел цілим працюючим світом з приводу рішення ради амбасадорів, що приділює Східну Галичину Польщі, заявляють:

»Ніякі рішення, ні дипломатичні крутихтва ріжних рад амбасадорів Ліги Націй, що обороняють тільки інтереси капіталістичних держав, не в силі зломити революційного духа працюючих мас Східної Галичини, для котрих сі рішення не мають найменшого значіння: одиноким компетентим чинником рішати про свою долю є українські трудові маси: спираючись на міжнародні трудові маси, працюючий люд Східної Галичини прагне на самоозначення ніколи не зречеться, а здобуде його безвпинною і завзятою боротьбою.«

Не спочиває і наша заморська еміграція в Півн. Америці. Скритикувавши свої дотерішні хиби в тактиці, американська українська преса намічує нові шляхи для дальшої боротьби, виходячи з заложення, що треба оглядатися виключно на свої власні сили, треба здисциплінувати увесь загаль і акцію, в першу чергу акцію допомоги рідному краю, вести пляново і консеквентно. Своє обурення виявляє наша північно-американська еміграція сотнями віч, що висилають гримкі протести до ради амбасадорів, не щадячи й не потуряючи навіть американському правительству, що доконало зради на своїх запевненнях.

Чужа преса.

Англійський, найповажніший часопис „Таймс“, констатує, що рішення є однібокне, корисне для Польщі і тому годі дивуватися протестам України і Литви. А далі констатує часопис, що ніяк не можна союзним державам погратулювати успіху. Вони марнували час від чотирох років, заки прийшли до своїх рішень та й ще тепер дали тільки санкцію результатам, досягненим при допомозі насильства. „Morning Post“ (21. III) заявляє, що совітський уряд не може лишитися рівнодушним супроти захитання рівноваги на його західних границях.

Дуже остро критикує рішення ради амбасадорів чеська газета „Pravo Lidu“ (24. III). „Рада Амбасадорів — пише вона — яка нині не представляє ніякої фактичної сили, признала лише право сильнішого, а тим десавувала не лише сама себе, але й Союз Народів, який віддав кілька разів Вильно Литві, і знегувала всі приречення, які давала населенню Східної Галичини. Тим нарушила

Бразилі і Аргентині, щоб вони негайно подали свої точні адреси і заняття до канцелярії „Обеднання“ 136 S. 4 th. St., Room 608 Philadelphia, Pa.

В польському баговинню.

Польський міністер закорд. справ брехуном. — Граф Скинський, що є тепер міністром закорд. справ, подав редакторови англ. часоп. „Manchester Guardian“ (21. марта) ось які брехливі інформації: „Українці Сх. Галичини і Литовці виленьскою землі є зповні вдоволені польською владою. Мнине невдоволення у Сх. Галичині походить від пропаганди українських організацій“. На заміт редактора, що від часу окуповання Сх. Галичини Поляками, українським студентам заборонено вступ на львівський університет п. Скинський дав таку безсоромну відповідь: „Цілком противно, причина, чому ніякий Русин, що не прийняв польського горожанства, не вступив на університет, є та, що вони не хотіли сами вступити на університет, щоб на сій основі вести антипольську пропаганду“. Врешті заперечив „ексцеленція“ існування Української нації, твердячи, що ціла культура у Сх. Галичині є польська.

І дивуватися брехням „Люд“, коли сами польські „ексцеленції“ такі правдомовні...

За короткі руки. — Газета „Світ“ (з дня 2. мая) почала містити довшу тріумфальну статтю під титулом: „Вшисци Русині Галиційсци в Паране сон обивателями Польскі“. Не знаємо покищо, як то філософ „Світу“ докаже, що Українці в Парані (чому не Українці з Санта Катаріні?) є польськими горожанами і на разі відповімо цьому філософови коротко: „Русинув“ можете собі забрати до Польщі так, як забрали собі мерзавця Ількова, та до Українців у вас руки за короткі.

Хочете переконатись, так прийдіть на наші оселі і спробуйте, чи тверда українська люшня в Бразилії.

Розгадалісе сен, пане Сікорскі... Пан Сікорскі, президент польської ради міністрів поспішився з виданням до нашого населення відозви, в якій залицяється до Українців і з звичайною лядською самохвальбою і злодійською хитрістю намагається здобути поцілунок любови від нашого населення. Відозва, мізерна і негідна політика, кінчиться закликком:

„Громадяне! Безмірне в мудрости своїй Провидіння і велике майбутнє Найяснішої Річипосполитої зв'язали нерозлучно Вашу долю з долею Матірнього Пня — „Мацержи!“ „В імя традиції польської історії зважаю Вас в оцій великій історичній хвилі до згідної, братерської праці над розвитком і скріпленням держави, яка ручить Вам за спокій і умови плодотворної праці. „Нехай наше спільне, в імя святої справи підняте творче зусилля запевнить Найдостойніші Річипосполитій їй належне „моцарство“ становиско на Сході Європи і почесне місце у великій сімі цивілізованих держав світа.

Так і приходиться стиснути раменами і сказати: Розгадалісь сен, моштардзю...
Безробіття й доріжчя. — "Ржечпосполіта" доносить, що з приводу кризи в промислі число безробітних росте в Польщі кожного дня о 4 до 5.000 людей. Тепер у Річипосполітій начислюється біля 114.000 безробітних.

Комісія для розсліду росту доріжні сконстатувала, що доріжня збільшилася в марті в порівнянні з лютим о 33,51 відс.

Псльська валюта. — Стан рахунків польської краюї позичкової каси (ПККП) з дня 10. березня ц. р. виказує, що зараз є в обігу 1.301,455,137 мп., значить стан псльських банкнотів зріс за час від 1. до 10. березня 124.154.558.502 мп. що виказує, що польський скарб день денно кидає в обіг коло 12 і пів мільярда нових паперових "банкнотів".

Чим журиться бідний "Люд"? Журиться тим, що рішення ради амбасадорів "викликало серед політиків українських з партії Петрушевича "ольбжржме" вражінне, що през. Петрушевичови не лишається ніщо, тільки шукати опіки українських більшовиків у Харкові, що през. Петрушевич мусить тікати до Півн. Америки, щоб не потрапити в руки "жонду польського", який має домагатися його видачі і судити за всілякі "надужиця", а врешті, що візитатор апост. о. І. Дженоккі виїхав зі Львова нагло, бо загнівався на Українців за "коцьон музикен" під церквою св. Юра.

Ось які журби має "почціви" "Люд"! Про вражінне розбою антанти на наш нарід свідчать найкраще голоси від всіх верств суспільства по оба боки океану — і з того боку і "Люд" журиться нами без причини. Що зробить през. Петрушевич, це "Люд" щойно побачить; на всякий випадок польські руки з Варшави до Відня, а ще менше руки "ойчулькуф" з Куритиби до Відня, не досягнуть. Говорити врешті, що о. Дженоккі, котрого в церкві св. Юра попрашало на виїзд усе наше громадянство оваційно ще перед маніфестацією, спонукала маніфестація до виїзду є звичайно брехнею "Людю", котрий, річ ясна, без брехні не в силі жити.

ЗІ СВІТА.

З Німеччини. Німеччина пропонує аліантам заплата 30 мільярдів марок в золоті за посередництвом трох міжнародніх позичок. Пропозицію Німеччини аліанти мабуть відкинуть — знов завдяки впертості Франції. Льорд Сесіль в одній промові, виглошений в Нью-Йорку зробив пропозицію, щоби німецьку справу поручити Союзови Народів.

Досі Німеччина виплатила аліантам 695.608.800 золотих марок, з чого сама Фран-

cha, Cap. Tte. Didio Iratim Affonso da Costa, Joaquim Thomaz Ribeiro da Silva, Theophilo Fabiano Cabral, João José Massaneiro, Carlos Pioli, Domingos Theodorico de Freitas, Silverio de Miranda, Francisco Fido Fontana, João Gabriel Martins, Nicephano Modesto Falarz.

Заворушення в Серра Пітанг'а. "Компас" дістає з Гварапуави слідуюче досесенне про сю подію. Почалося від нападу Індіян на кілька родин, полученого з мордованнем (між иншим родина Маноеля Мендеса Камарго). Це спонукало жителів Пальмейріня до зорганізованя самооборони з цивільного населення. Дня 9. квітня святковано в клубі Гваіра свято основання. Під час свята надіхав післанець з Пальмеріня з донесеннем, що на місто тягнуть Індіане. Це викликало великий переполох і все кинулося до втечі. При тому поширювалися вісти, нібито скількість повстанців виносить 7.000 людей, що 15 перебраних священників стоїть на їх чолі, що 400 ботокудів зпід гори Тайо надтягає на допомогу короадам і т. п. Спокій настав аж тоді, коли з Куритиби прибуло 12 поліційних жовніврів, які зарядили змобілізованне 100—150 узброєних людей.

Біда гарній Бразиліянці. Дві газети з Ріо розписали конкурс краси на тему, котра дівчина в Бразилії найкраща. Конкурс випав на користь панни Зезе Леоні з Сантос і "королева краси" отримала свою нагороду 50 контів у грошах і цінностях. Та в слід за тим зависні Бразиліянки, які мали претенсії бути "найкращими" почали допікати нещасній "королеві" листами, телеграмами, через телефон, глумилися з неї і дорікаючи їй, що нібито вона підкупила судію конкурсу, так, що нещасна "королева" опинилася в ліжку хорою. Оттаке-то: "не родися красний, але щасний"...

Револуційний рух у Ріо Гранде до Суль. Вісти доходять скупі і суперечні. З одних жерел довідуємося, що в Пассо де Мендонса Зека Нето виборів перехід через Саматтам, розбив війська уряду і утік перед засідкою. Другі вісти подають, що битва, яка тревала 4 години, випала на користь урядових військ, при чому революціонери мали 20 вбитих і около 70 ранених, підчас коли число втрат урядових військ виносить тільки 3.

Від 19. квітня залізничий рух між Касекі і Алагрете, який був перерваний, знову відновлено. Вілля і муніципія Жагварі находиться ще в руках революціонерів.

Вісти з „Укр. Союза“

Дня 29. квітня відбулися збори філії Союза в Дорізоні у справі зем. банку.

На Вера Гварані засновано філію Українського Союзу.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНЬКА ТОРГОВЛЯ В МІСТІ ІРАТІ

В. КОЗАКЕВИЧА

ПОСИДАЄ НА СКЛАДІ великий вибір різнородної матерії, каземіри, пал, понші (плащі), готові убрання, капелюхи; знаряди рільничі і господарські, начине кухонне і столове, товари споживчі, напитки краєві і заграничні, різнородні діточі забавки і проче, ще тільки входить в обсяг купецтва.

КУПУЄ пшеницю, жито, ячмінь, кукурузу, фасолю, горох, герву-матте, шкіри, віск, масло, яйця і инші продукта кольоніяльні.

Wlademiro Kozakevitch

Iraty

Адреса тлгр.: «Kozak»

Paraná

УКРАЇНЬКА ТОРГОВЛЯ

ОЛЕКСИ МАРТИНЦЯ

Прудентополіс — Лінія Іваї

КУПИ НЕ КУПИ — А ПОТОРГУВАТИ МОЖНА

Отсим поручаю місцевим Українцям і доколичним мій склеп заосмотрений в ріжні річи, корінні і напитки, як: мука національна і аргентинська, цукор білий і маскавіньо, цукорки, риж, хміль, свічки стеаринові, сіль мелену і грубу, кава мелена і зернятами,

Консерви — сардинки, гоубаду, оселедці в лятах, компоти, як: абакаші, песики, оріхи кокосові, сунці, фіги, амиші і инші;

НАПИТКИ КРАЄВІ — як: моретіана без сумніву справедлива, лікери, фернет, біттер, пиво ріжних марок, вино натурельне і перепароване, спиритус 40 градусів, коньяк, агварденте;

ЗАЛІЗНЕ НАЧИНЕ КУХОННЕ — рондлі, баняки варешки, ложочки, ножі з доброї стали і инші РІЛЬНИЧО-ГОСПОДАРСЬКІ ЗНАРЯДИ, як: цвяхи фойси, рикалі, завіси, дрїт колючий, дрїт до цвіток, серпи, сапи, бомби металегі, а вкінці РІЖНІ ДРІВНІ РІЧИ — як: кошики, зеркала, паста до черевиків, перець, гвоздики, галочки мушкательові, сода до мила, бікарбонат, шітки до підлоги і коней, сита, зошити, пера, олівці, таблички, расіки, атрамент, сірка, сірники, відерка до води, згребла, школятири, і т. д.

КУПУЮ і ПРОДАЮ: герву, віск і инші продукта кольоніяльні. ПОРУЧАЮ рівнож свої вироби масарські — ковбаси, салами, смалець, солонину — а все те по приступних цінах.

Заходіть сюди а будете задоволені.

З поважаннем

ОЛЕКСЯ МАРТИНЕЦЬ

КУПИ НЕ КУПИ — А ПОТОРГУВАТИ МОЖНА

ПОЗІРІ УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ!

Перший український лікар

Др. ІВАН ЛЕХ (МОЛОДШИЙ)

Бувший асистент славного лікара і професора університету штату Санта-Каса, як також

Резиденція:

Carvalho

бути відкинуті — знов завдяки апертости Франції. Лорд Сесіль в одній промові, виступив в Нью-Йорку зробив пропозицію, щоби німецьку справу поручити Союзови Народів.

Досі Німеччина виплатила аліянтам 695.608.800 золотих марок, з чого сама Франція захопила поперх 200 мільонів золотих марок.

У Діссельдорфі на протязі одної ночі було п'ять динамітових атентатів на залізничні об'єкти чорними „французами“.

Конференція в Льозанні — почалася дня 24. квітня. Ізмет Паша іменем турецького уряду зажадав забрання аліянтського війська з Царгороду. По всіх позначках конференція знову розійдеться ні з чим і тому вже заздалегідь Мустафа Кемаль Паша видав відповідний заклик до армії.

З Австрії. Підчас одної промови державного канцлера Австрії Сайпля у Клягенфурті прийшло до кривавих сутичок між комуністами і поліцією.

По найновішим донесенням над ратованим Австрії дорогою добуття кредитів працює Швайцарія, Італія і Ватикан.

У Відні дожидають войовничого французького маршалка Фоша, що недавно їздив на бал до варшавянок.

З Росії. На приказ уряду потягнуто перед суд 13 монахів за участь у забороненій організації.

З Сербії. Уряд зарядив розв'язання „національної хорватської церкви“, оголошуючи всі вінчання і хрести, довершені в сій церкві не важними.

З Франції. Приблизно 60.000 робітників по фабриках загрожують страйком на випадок, що плата не буде підвищеною.

З Англії. З Риму доносять, що англійська королівська пара (протестанти) має зробити візиту Папі у Ватикані, після чого секретар стану кардинал Гаспарі іменем Папи віддасть їй візиту.

З Бразилії.

Ліста кандидатів на пслів до куритибської камари вже затверджена републиканською паранською партією і представляється так:

Dr. Romualdo Antonio Balauna, João da Silva Sampaio, Alfredo Xavier de Almeida, Theophilo Soares Gomes, Padre Alcidino Gonzaga Pereira, Dr. Francisco Ribeiro de Azevedo Macedo, João Eugenio Gonçalves Marques, Dr. Manoel de Oliveira Franco, Pdefonso Munhoz da Rocha, Dr. José Pinto Rebello Junior, Alfredo Romario Martins, Dr. Antonio Diniz de Faro Sobral, Cesar Torres, Dr. Elnezu de Campos Mello, Domingos Soriano da Costa, Dr. Guilhermino Baêta de Faria, Lysandro Alves de Araujo, Dr. Aillie da Fonseca Barbosa Davids, Pretextato Pennafort Taborda Ribas, Dr. João Fleury da Ro-

Вісти з „Укр. Союзу“

Дня 29. квітня відбулися збори філії Союзу в Дорізоні у справі зем. банку.

На Вера Гварані засновано філію Українського Союзу.

ОПОВІСТКА.

В найблишу неділю, дня 12 мая відбудуться безпосередно після Служби Божої збори прудентопільської філії Союзу в салі Клубу, а відтак збори виділу філії.

ДО ВСЕЧЕСТНІЙШИХ ОТЦІВ МІСІОНАРІВ В БРАЗИЛІЇ.

В Галичині один з сьвящеників заміряє видати альманах з нагоди 300 літнього ювелею сьв. Йосафата. Просить, щоби і Всч. ОО. місіонарі з Бразилії були ласкаві подати звіт своїх парохій.

У звіті подати належить:

- 1) Оселя;
- 2) єрей і імя і назвиско;
- 3) церков;
- 4) число душ;
- 5) які оселі обслуговує;
- 6) які товариства і брацтва під проводом сьвященика.

Сей звіт просить ся слати на адресу: Rvmo. Snr. Pe. V. Semkiv, Myklasziw-bei Lemberg — Europa — Galicia Orient.

ОГОЛОШЕННЯ.

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

В São João de Rio Claro є до спродання 70 алькейрів доброї землі під управу. Земля віддалена 10 кілометрів від міста Прудентополіс.

За інформаціями зголошувати до п. полк. Ів. Леха в Прудентополіс.

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

Продається 5 алькерів землі на лінії Бара Гранде (ч. 5). Часть землі пригожа під управу, а часть з ервою і портерою. Хтоби хотів купити, най голоситься до Прокопа Малевського в Прудентополіс.

НА ПРОДАЖ 4 льоти з помещенням. ПЕНКАРНЯ і дім принагідний на веуду. Зголошувати до Миколи Стельмашука в Дорізоні. 1—19.

Ширіть „ПРАЦЮ“!

Перший український лікар

Др. ІВАН ЛЕХ (МОЛОДШИЙ)

Бувший асистент славного лікара і професора університету при великім шпиталі S-ta Casa як також Instituto de Protecção e Assistencia a Infancia do Paraná.

Лічить всякі недуги так внутрішні як і зовнішні. Для бідних ординує даром.

Українці! спішіть у всіх ваших долегливостях до свого лікара Українця, перед котрим своєю мовою можете докладно висказати що Вам бракує.

BEVAM AS CERVEJAS DA ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Жемжібре; ГАЗОВИ: з Цитрини, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополіс в домі п. М. Козловського.

„Cervejaria „Cruzeiro“

Одна з першорядних пивоварень в Куритибі — поручає Вп. пп. Купцям з провінції пиво власного виробу по найдешевших цінах, як: «Cruzeiro», «Pilsen», «Pomba», «Escurinha» і инше.

КУПУЄ до власної солодівні ЯЧМІНЬ у ріжній скількості і платить найвищу ціну.

CURITUBA — Caixa Postal 180